

Sygn. akt VIII U 340/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2015 r. w Gliwicach

sprawy K. M. (M.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 10 lutego 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu K. M. prawo do emerytury poczynając od dnia 4 stycznia 2015 roku.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt. VIII U 340/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 lutego 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu K. M. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach a jedynie 11 lat, 11 miesięcy i 14 dni takiej pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, iż posiada wymagany okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, gdyż w okresie od 4 września 1989r. do 30 kwietnia 1993r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca autobusu w Przedsiębiorstwie (...) w B.. Ubezpieczony wskazał, że świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie może zostać mu wydane przez archiwum Urzędu Wojewódzkiego, natomiast fakt wykonywania pracy w warunkach szczególnych ubezpieczony może udowodnić na podstawie zeznań świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Organ rentowy podniósł, iż ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych za okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) w B. od 4 września 1989r. do 30 kwietnia 1993r., zaś w postępowaniu przed organem rentowym fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie może być udowodniony na podstawie zeznań świadków.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Ubezpieczony K. M. urodził się (...) Wiek 60 lat osiągnął (...)

W dniu 19 stycznia 2015r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 10 lutego 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat, z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych.

ZUS ustalił, iż ubezpieczony na dzień 31 grudnia 1999r. posiada 28 lat, 3 miesiące i 9 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu 11 lat, 11 miesięcy i 14 dni takiej pracy.

Do pracy w warunkach szczególnych ZUS nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w B..

Sąd ustalił, iż K. M. w okresie od 4 września 1989r. do 30 kwietnia 1993r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w B. na stanowisku kierowcy autobusu.

Zakład świadczył usługi transportowe dla górnictwa – kopalń (...) w zakresie przewozu osób – przewoził pracowników do pracy i z pracy, wozził wycieczki. Nadto w zakresie przewozu materiałów samochodami ciężarowymi. Posiadał także kilka sanitarek. Najwięcej autobusów, bo około 50, były to autobusy o liczbie miejsc około 40. Zakład zatrudniał około 300 kierowców autobusów oraz około 200-250 kierowców samochodów ciężarowych, a poza tym około 30 kierowców karetek.

Zakład posiadał warsztat mechaniczny. Naprawą pojazdów zajmowali się pracownicy warsztatu.

Obsługiwane kopalnie pracowały w systemie 4 – brygadowym. Były to: KWK (...) i 2, KWK (...), KWK (...).

Kierowcy autobusów pracowali na zmiany i prowadzili autobusy przez pełne dniówki a często nawet po 10- 16 godzin. Mieli przydzielone pojazdy i nie byli kierowani do innych prac. Przewozili pracowników kopalń do pracy i z pracy, wozili wycieczki.

Sąd ustalił, że ubezpieczony K. M. podjął pracę w zakładzie na stanowisku kierowcy autobusu. W spornym okresie od 4 września 1989r. do 30 kwietnia 1993r. ubezpieczony pracował jako kierowca autobusu o liczbie miejsc 40-45. Zajmował się tylko prowadzeniem autobusów przez pełne dniówki. Nie wykonywał żadnych innych obowiązków poza obowiązkami kierowcy autobusu.

Pracodawca nie wystawił ubezpieczonemu świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Przedsiębiorstwo (...) w B. zostało zlikwidowane w latach 90.

W spornym okresie zatrudnienia wraz z ubezpieczonym pracowali świadkowie S. K. – zatrudniony od 1974r. do kwietnia 1993r. na stanowisku kierowcy autobusu oraz B. T. – zatrudniony w latach 1980-1993 jako kierowca

autobusu. Świadek B. T. uzyskał świadectwo pracy w szczególnych warunkach zanim przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane i na tej podstawie otrzymał emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony legitymuje na dzień 1 stycznia 1999r. okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 28 lat, 3 miesiące i 9 dni.

Bezsporne było, że ubezpieczony ukończył 60 lat życia z dniem (...) i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowo-płacowych ubezpieczonego z Przedsiębiorstwa (...) w B. oraz z zeznań świadków S. K. (nagranie z rozprawy z dnia 6 maja 2015r. min. 5.58 i n. k.20) i B. T. (nagranie z rozprawy z dnia 6 maja 2015r. min. 17.36 i n. k.20).

Odnosnie rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę jego twierdzeniom, które zostały potwierdzone przez zeznania świadków. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym w spornych okresach zatrudnienia i wykonywali taką samą pracę, posiadają zatem szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. w dacie złożenia wniosku oraz wydania zaskarżonej decyzji – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy uwzględnił mu jedynie 11 lat, 11 miesięcy i 14 dni takiej pracy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem do takiej pracy należało zaliczyć mu sporny okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w B. od 4 września 1989r. do 30 kwietnia 1993r.

Z materiału dowodowego wynika bowiem, że w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w B. od 4 września 1989r. do 30 kwietnia 1993r. K. M. pracował jako kierowca autobusu o liczbie miejsc 40-45. Przedsiębiorstwo świadczyło usługi transportowe dla górnictwa – kopalń (...) m.in. w zakresie przewozu osób do pracy i z pracy. Obsługiwało kopalnie, które pracowały w systemie 4 brygadowym. Kierowcy autobusów mieli przydzielone pojazdy, pracowali na zmiany i prowadzili autobusy przez pełne dniówki a często w nadgodzinach.

K. M. zajmował się tylko prowadzeniem autobusów przez pełne dniówki. Przewoził pracowników do pracy i z pracy, woził wycieczki. Pracę taką wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy i nie był kierowany do innych prac. Nie zajmował się naprawą pojazdów, gdyż robili to pracownicy warsztatu.

Wykonywane przez ubezpieczonego prace kierowców autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, są wymienione pod poz. 2, działu VIII, wykazu A, stanowiącego załącznik do wymienionego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.), zawierającego wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że ubezpieczony nie przedłożył za okres sporny świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym taki charakter jego pracy, uznając te dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające.

Mając powyższe na uwadze – po uwzględnieniu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu uznanego przez ZUS oraz okresu spornego – należało uznać, że K. M. legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego nie była przedmiotem sporu. Nie było także sporne, iż odwołujący nie jest członkiem OFE i na dzień wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagany wiek 60 lat.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od dnia (...) tj. z dniem osiągnięcia wieku emerytalnego.

SSO Mariola Szmajdych